

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ

**«Ужгородський національний
університет»**

Протокол № 7 від 23.06. 2021 р.

Голова Вченої ради, в.о.ректора

В.І. Смоланка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Початкова освіта»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 013 Початкова освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Кваліфікація: бакалавр початкової освіти. Вчитель початкових класів

закладу загальної середньої освіти

Ужгород 2021 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у галузі 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 013 «Початкова освіта» відповідно до стандарту вищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23.03.2021 р. № 357 та Професійного стандарту (Наказ Мінекономіки від 23.12.2020 р. № 2736).

Освітньо-професійна програма розроблена робочою (проектною) групою кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «УжНУ» у складі:

1. Попадич Олена Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (керівник проектної групи, гарант освітньої програми).
2. Козубовська Ірина Василівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
3. Розлуцька Галина Миколаївна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
4. Товканець Оксана Сергіївна, доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
5. Кухта Марія Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
6. Савко Оксана Володимирівна, директор Дубриницького ліцею Дубриницької сільської ради Ужгородського району Закарпатської області.
7. Рушак Емілія Василівна, студентка 3 курсу денної форми навчання спеціальності 013 Початкова освіта.

1. Профіль освітньої програми «Початкова освіта» зі спеціальності 013 Початкова освіта

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» Факультет суспільних наук Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: Бакалавр. Освітня кваліфікація: Бакалавр початкової освіти. Професійна кваліфікація: Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Початкова освіта
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів ЄКТС. Термін навчання 3 роки 10 місяців
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068
2 – Мета освітньої програми	
Метою освітньої програми є підготовка компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі початкової освіти, здатного організувати освітній процес у початковій школі на рівні сучасних вимог, самостійно розв'язувати складні питання навчання і виховання, інклюзивної освіти, взаємодії з батьками та іншими учасниками освітнього процесу, проводити педагогічні дослідження, успішно реалізувати завдання Нової української школи в умовах полікультурного регіону.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність: 013 Початкова освіта. Цикл дисциплін загальної підготовки – 64 кредити ЄКТС, 1920 год., (у тому числі дисципліни вільного вибору студента – 12 кредитів ЄКТС, 360 год.); Цикл дисциплін професійної підготовки – 176 кредитів ЄКТС, 5280 год., (у тому числі дисципліни вільного вибору студента – 48 кредита ЄКТС, 1440 год.). <i>Об'єктами вивчення та діяльності</i> є освітній процес у початковій школі. <i>Цілі навчання:</i> набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> теоретико-практичні засади процесу навчання, виховання та розвитку

	<p>молодших школярів в умовах освітнього середовища початкової школи.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; освітні методики; традиційні та інноваційні технології початкової освіти.</p> <p><i>Інструменти й обладнання:</i> навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів початкової школи; мультимедійне обладнання, сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма орієнтована на здобуття студентами професійних знань, практичних умінь, навичок та відповідних компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності, в тому числі в умовах полікультурного середовища.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі педагогіки, психології та методик навчання в системі початкової освіти. Акцент на формування здатності здійснювати інноваційну діяльність щодо підвищення якості освітнього процесу у початковій школі.
Особливості програми	Програма передбачає підготовку здобувачів вищої освіти до впровадження нових освітніх, педагогічних та інформаційних технологій у професійній діяльності вчителя початкової школи в умовах полікультурного середовища.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) бакалавр початкової освіти може обіймати такі посади: 2320 Вчителя закладу загальної середньої освіти; 2331 Вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти; 2359.2 – Педагог-організатор; 229.6 – Керівник гуртка.
Подальше навчання	Продовження освіти за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти та/або набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Компетентнісне, студенто-центроване, проблемне, практично-спрямоване навчання, самонавчання. Словесні, наочні, практичні, репродуктивні, проблемні, частково-пошукові, дослідницькі методи навчання. Технології навчання: інформаційно-комунікаційні, проєктні, інтерактивні, модульні, ігрові, дискусійні, співробітництва.
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний, поетапний, модульний, підсумковий контроль, поточне оцінювання, залік/іспит, звіти з практики.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії. (ІК)
Загальні компетентності	<p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК-4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.</p> <p>СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.</p> <p>СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з батьками, іншими учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.</p> <p>СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.</p> <p>СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових, індивідуальних та етнічних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.</p> <p>СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої,</p>

	<p>технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-8. Здатність до збору, інтерпретації, узагальнення та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.</p> <p>СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.</p> <p>СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.</p> <p>СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та реалізувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.</p> <p>СК-13. Здатність працювати в полікультурному середовищі.</p> <p>СК-14. Здатність працювати з проблемними дітьми, схильними до девіантної поведінки.</p> <p>СК-15. Здатність проводити педагогічні дослідження в галузі початкової освіти.</p>
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 1	Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, батьками, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПРН 2	Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.
ПРН 3	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПРН 4	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПРН 5	Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПРН 6	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПРН 7	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПРН 8	Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПРН 9	Планувати та організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.
ПРН 10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.
ПРН 11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.
ПРН 12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.
ПРН 13	Організувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.
ПРН 14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
ПРН 15	Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм девіантної поведінки, дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.
ПРН 16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.
ПРН 17	Ефективно працювати в полікультурному освітньому середовищі.
ПРН 18	Проводити педагогічні дослідження в галузі початкової освіти і використовувати їх результати у професійній діяльності.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Склад проектної групи освітньої програми, професорсько-викладацький склад, що задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявні спеціалізовані комп'ютерні класи

	факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі, кабінет початкової освіти.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу – навчально-методичні комплекси дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт (проектів), дипломних робіт (проектів).
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ», встановлено загальний порядок організації академічної мобільності студентів. Здійснюється відповідно до програми міжнародної академічної мобільності «Еразмус+».
Міжнародна кредитна мобільність	Програма передбачає укладення договорів із зарубіжними університетами про подвійне дипломування, проходження практики, міжнародне стажування.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	До ДВНЗ «УжНУ» приймаються іноземні громадяни, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах. Особливості вступу та навчання визначаються Положенням про навчання іноземних громадян у ДВНЗ «УжНУ».

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

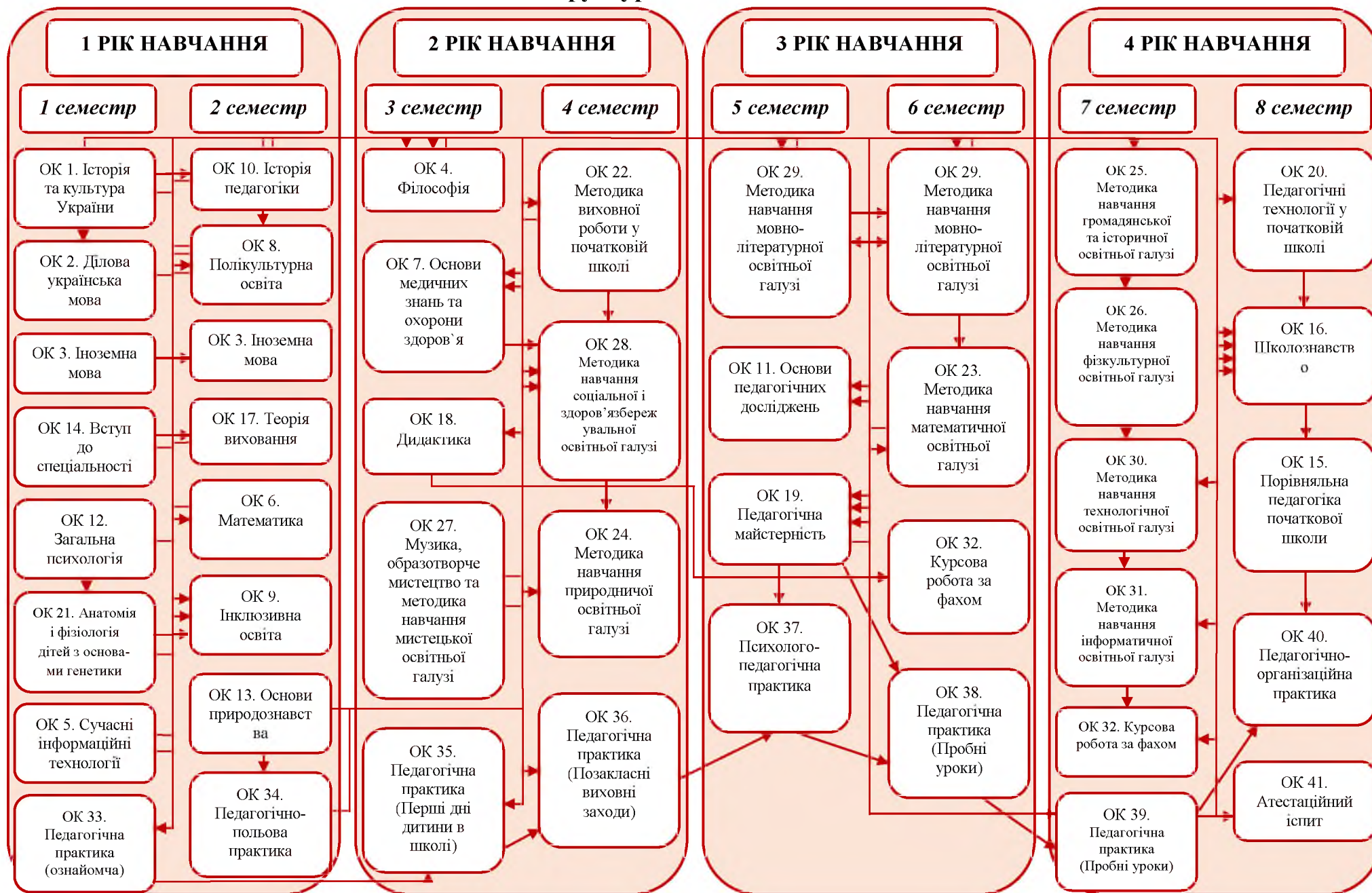
2.1 Перелік компонент ОП

Кол н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія та культура України	3	Залік
ОК 2	Ділова українська мова	3	Залік
ОК 3	Іноземна мова	6	Залік, іспит
ОК 4	Філософія	3	Залік
ОК 5	Сучасні інформаційні технології	4	Залік
ОК 6	Математика	3	Залік
ОК 7	Основи медичних знань та охорони здоров'я	4	Іспит
ОК 8	Полікультурна освіта	4	Іспит
ОК 9	Інклюзивна освіта	4	Залік
ОК 10	Історія педагогіки	4	Іспит
ОК 11	Основи педагогічних досліджень	5	Іспит
ОК 12	Загальна психологія	5	Іспит
ОК 13	Основи природознавства	4	Залік
ОК 14	Вступ до спеціальності	4	Іспит
ОК 15	Порівняльна педагогіка початкової школи	4	Іспит
ОК 16	Школотознавство	4	Іспит
ОК 17	Теорія виховання	5	Іспит
ОК 18	Дидактика	5	Іспит
ОК 19	Педагогічна майстерність	4,5	Іспит
ОК 20	Педагогічні технології у початковій школі	5	Іспит
ОК 21	Анатомія і фізіологія дітей з основами генетики	5	Іспит
ОК 22	Методика виховної роботи у початковій школі	5	Іспит
ОК 23	Методика навчання математичної освітньої галузі	5	Іспит
ОК 24	Методика навчання природничої освітньої галузі	5	Іспит
ОК 25	Методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі	4	Іспит
ОК 26	Методика навчання фізкультурної освітньої галузі	3	Залік
ОК 27	Музика, образотворче мистецтво та методика навчання мистецької освітньої галузі	4	Іспит
ОК 28	Методика навчання соціальної і	4,5	Іспит

	здоров'язберезувальної освітньої галузі		
ОК 29	Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі	10	Іспит, іспит
ОК 30	Методика навчання технологічної освітньої галузі	3	Іспит
ОК 31	Методика навчання інформатичної освітньої галузі	3	Іспит
ОК 32	Курсова робота за фахом	6	Диференційований залік
ОК 33	Педагогічна практика (ознайомча)	3	Диференційований залік
ОК 34	Педагогічно-польова практика	3	Диференційований залік
ОК 35	Педагогічна практика (Перші дні дитини в школі)	3	Диференційований залік
ОК 36	Педагогічна практика (Позакласні виховні заходи)	4,5	Диференційований залік
ОК 37	Психолого-педагогічна практика	4,5	Диференційований залік
ОК 38	Педагогічна практика (Пробні уроки)	6	Диференційований залік
ОК 39	Педагогічна практика (Пробні уроки)	6	Диференційований залік
ОК 40	Педагогічно-організаційна практика	7,5	Диференційований залік
ОК 41	Атестаційний іспит	1,5	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180 кредитів	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1	Педагогічна конфліктологія / Громадянська освіта в початковій школі / Вибіркова дисципліна з загальноуніверситетського каталогу	3	Залік
ВК 2	Соціологія / Політологія / Вибіркова дисципліна з загальноуніверситетського каталогу	3	Залік
ВК 3	Педагогічні інновації в початковій освіті / Реформування освіти України / Вибіркова дисципліна з загальноуніверситетського каталогу	3	Залік
ВК 4	Полікультурна компетентність учителя початкової школи / Педагогіка сімейного виховання / Вибіркова дисципліна з загальноуніверситетського каталогу	3	Залік
ВК 5	Основи вікової і педагогічної психології / Основи гендерної педагогіки	4	Залік
ВК 6	Педагогічна творчість / Основи соціальної психології	4	Залік

ВК 7	Педагогічна етика / Педагогічна деонтологія	4	Залік
ВК 8	Психологія праці / Педагогічна ергономіка	4	Залік
ВК 9	Основи психодіагностики / Особливості корекційної роботи з молодшими школярами	4	Залік
ВК 10	Взаємодія інститутів соціалізації у вихованні дітей / Менеджмент в початковій школі	4	Залік
ВК 11	Основи педагогічного спілкування / Теорія та практика ораторського мистецтва	4	Залік
ВК 12	Дитяча література / Народний фольклор в полікультурному суспільстві	4	Залік
ВК 13	Виховання учнівської молоді у позаурочний час / Формування навичок здорового способу життя	4	Залік
ВК 14	Психологія професійної діяльності / Психологія педагогічної взаємодії	4	Залік
ВК 15	Основи превентивної педагогіки / Правове виховання дітей у початковій школі	4	Залік
ВК 16	Анімаційна діяльність педагога-організатора / Організація волонтерської діяльності	4	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240 кредитів	

2.2 Структурно-логічна схема

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Початкова освіта» спеціальності 013 «Початкова освіта» проводиться в формі атестаційного іспиту та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр початкової освіти. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти».

Атестаційний іспит є комплексною перевіркою рівня відповідності досягнутих результатів навчання вимогам стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми спеціальності 013 «Початкова освіта». Проводиться в усній формі.

Атестація здійснюється відкрито та публічно.

